

VISZAA02 kibővített vizsgatematika
a Számítástudomány alapjai c. tárgyhoz
a 2014/2015-as tanév I. félévre

Nem definiáltuk az ordó jelöléseket, a lépésszámoknál konstans szorzót emlegettünk. A *dőlten* szedett fogalmakat tudni kell definiálni, a bekeretezetteket bizonyítani. Az aláhúzottakat nem bizonyítottuk.

1. Leszámlálási alapfogalmak: *permutációk, variációk és kombinációk (ismétlés nélkül és ismétléssel)* például, kiszámításuk, a binomiális tétel,
2. Gráfelméleti alapfogalmak: *pont, él, foksám. Egyszerű gráf, részgráf, feszített részgráf, izomorfia, élsorozat, út, kör, összefüggő gráf, komponens.* Gráfok foksámösszege, fa, erdő, fák egyszerűbb tulajdonságai, $\exists$ 2db 1fokú pont, $e = n - 1$, $\forall$ öf gráf $\exists$ feszítőfa.
3. Minimális költségű feszítőfa, Kruskal algoritmus, ez min. ktg-ú fát ad, normál fák (két féle), hogyan keressük meg.
4. Euler-séta és körséta, létezésének szükséges és elégséges feltétele (öf gráf esetén). Hamilton-kör és út fogalma. Szükséges, illetve elégséges feltételek Hamilton-kör létezésére, Dirac és Ore tételei ill. komponensszám pontelhagyások esetén.
5. Legrövidebb utakat kereső algoritmusok (BFS, Dijkstra, Ford, Floyd, legrövidebb utak fája), ezen algoritmusok helyessége: BFS-nél szintekkel, Dijkstránál miért lehet átteni u_0 -t, Fordnál, Floydnál látszik az algoritmusból. Bejárásokkal kapcsolatos fogalmak: bejárési fa, faél, előreél, visszaél, keresztél. Legszélesebb utak irányított és irányítatlan gráfban,
6. Hálózati folyamok: hálózat, folyam, folyam nagyság (folyamérték), st-vágás, vágás kapacitása (értéke). Ford-Fulkerson tétel, javító utas algoritmus (előre- és visszaélek). Edmonds-Karp tétel.
Többtermelés, többfogyasztós hálózatok, csúcskapacitások és irányítatlan élek visszavezetése szokásos hálózatra.
7. Páros gráfok, ekvivalens definíció (kétszínezhetőség=ptln kör mentesség). Párosítások (páros és nem páros gráfban), teljes párosítás, adott ponthalmazt fedő párosítás, Hall és Frobenius tételei, alternáló utas algoritmus maximális párosítás keresésére.
8. Lefogó és független csúcsok ill. élek, az ezekből származó gráfparaméterek (ν, ρ, α, τ) és összefüggéseik, $\nu \leq \tau$ és $\alpha \leq \rho$, Gallai két tétele, König-tétel.
9. Pontszínezés, kromatikus szám, klikkszám, alsó és felső korlát a kromatikus számra ($\omega(G)$ ill. $\Delta(G)$ segítségével), példa $\omega(G) \neq \chi(G)$ -re, $\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$.
10. Síkbarajzolhatóság, gömbre rajzolhatóság, tartomány, sztereografikus projekció. Külső tartomány nem kitüntetett volta. Az Euler-féle poliédertétel és következményei, egyszerű, síkbarajzolható gráfokra $e \leq 3n - 6$ ill. $\leq 2n - 4$, $\delta \leq 5$.
11. Kuratowski gráfok, Kuratowski gráf nem síkbarajzolható, topologikus izomorfia, Kuratowski tétele (könnyű irány biz.) és a Fáry-Wagner tétel.
Síkbarajzolt gráf duálisa. Elvágó él, soros élek, vágás. A duális gráf tulajdonságai (élszám, csúcsszám, összefüggőség, kör-vágás dualitás, annak speciális esetei). Síkgráfok kromatikus száma, négyszíntétel.
12. Mélységi keresés és alkalmazásai (élek osztályozása, mélységi számozás, befejezési számozás, fa-, előre-, vissza- és keresztélek, irányított kör létezésének eldöntése DFS-sel), alapkörrendszer. Aciklikus irányított gráfok (DAG-ok), jellemzésük a topologikus sorrenddel, topologikus sorrend keresése, PERT-módszer, kritikus utak és tevékenységek. (A PERT helyességét igazából nem bizonyítjuk.)
13. Algoritmusok bonyolultsága (input mérete, algoritmus lépésszáma az inputméret függvényében, polinomidejű algoritmus), döntési problémák. P, NP, co-NP bonyolultsági osztályok fogalma, feltételezett viszonyuk, példa ilyen problémákra. Polinomiális visszavezethetőség (Karp-redukció), NP-teljesség, Cook-Levin tétel, nevezetes NP-teljes problémák: SAT, HAM, 3-SZÍN, k-SZÍN, MAXFTN, MAXKLIKK, utóbbiak NP-teljességének bizonyítása.
14. Oszthatóság, legnagyobb közös osztó, euklideszi algoritmus, prímek és felbonthatatlan számok, a számelmélet alaptétele, kanonikus alak fogalma, lanko kanonikus alakja, osztók száma, nevezetes tételek prímszámokról: prímek száma, a prímek közti hézag mérete és a prímszámtétel.
15. Kongruencia fogalma, műveletek kongruenciákkal. Teljes és redukált maradékrendszer, az Euler-féle φ -függvény, $\varphi(n)$ kiszámítása (n kanonikus alakjából). Az Euler-Fermat tétel és a kis Fermat tétel. Lineáris kongruenciák megoldhatósága és megoldása, konkrét módszer a megoldásra. Lineáris diofantikus egyenlet megoldása (példán bemutatva).
16. Számelméleti algoritmusok: alpműveletek, (modulo m) hatványozás és az euklideszi algoritmus lépésszáma. Prímtesztelés, Fermat-teszt. Nyilvános kulcsú titkosítás, digitális aláírás. Az RSA titkosítási módszer (Az üzenetből számok képzése, p és q prímek generálása, n, m kiszámítása, e és d választása, titkos és nyílt adatok, kódoló és dekódoló függvények, dekódolás működik).